

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

389.6

Szerző:

Fayer Sándor

Cím:

Budapest külföldi kölcsönei

Forrás:

Magyar Törzsde

Bn

(Hely)

1922. 12. 9.

(Idő)

(Oldal)

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

Budapest külföldi kölcsönei

Írta: Fayer Sándor dr.

A főváros kölcsöneit, a mai árfolyamon számítva, mintegy 75 milliárd koronát tesznek, amely összeg három megközelítőleg egyenlő részből a francia, angol és a német kölcsönből tevődik össze. Ez utóbbinak egy része Angliában, Svájcban, Hollandiában és Belgiumban van elhelyezve és megállapodás szerint az illető állam valutájában fizetendő.

Ezidőszerint a francia kölcsönről folyik a tárgyalás, amelynek során a franciák igen kevés megértést és előzékenységet tanúsítanak. Kétségtelennek látszik, hogy

elhírázott dolog volt a tárgyalást a hitelezők közül éppen azzal kezdeni, aki, mint ezt a német jóváérteli kérdés állása mutatja, a legridegebb magatartást tanúsítja.

De meg sem engedhető, hogy egy adós a hitelezők egy részével folytasson oly irányú tárgyalásokat, amelyek eredményeképpen vagyonának, vagy jövedelmének egy jelentős részét e hitelező számára lekötné. Naivitás a tárgyalást ilyen irányban vezetni s egészen bizonyos, hogy már ezért sem jöhet létre megállapodás s a tárgyalásoknak, ha máshol nem, hát ezen a ponton kell felborulniuk.

Ha elolvassuk a tárgyalási jegyzőkönyveket és jelentéseket, úgy szembeötlő az a rendkívüli gondolatszégénység, amely a magyar tárgyaló

fél részéről megnyilvánul. Ugyanis erről a részről csak tisztán arra szorítkoztak, hogy a francia javaslatokat meghallgassák, a maguk részéről, dacára annak, hogy a franciák várták, *semmi-féle tervvel nem léptek fel*. Nyilván, mert nem is rendelkeztek ilyennel.

A felmerült francia tervezetek szerint a megfelelő anyagi garanciák és vagyon, valamint jövedelem leköltése mellett a terhek évi három milliárdot meghaladnak. Ez az összeg a mai fővárosi budgetnek *duplája* és ha hozzávesszük, hogy a jövő évtől kezdve a köztisztviselők kedvezményes ellátása is a fővárosra hárul, *legalább négyszerese lesz*. Sehol a legcsekélyebb ötlet az intéző körök részéről, hogy *miként vélik ennek a hallatlan kiadásnak a fedezését*. Nem számíthatom komoly ötletnek az illetékes faktoroknak azt a nyilatkozatát, hogy a közszolgáltatások (víz, villany, gáz, közlekedés stb.) árait egyszerűen ennek megfelelően felemlik. Eltekintve ugyanis attól, hogy ezek már úgy is a teljesítő-képesség határáig vannak felszórólva, az emelés a céllal ellenkező eredménnyel járul.

Megcsappanna a fogyasztás annyira, hogy a jövedelem a költségvetési hiányokat nem fedezhetné.

Takarékossági rendszabályokra, az üzemeknek a bürokratikus kezeléstől való mentesítésére és ezáltal jövedelmezőbbé való tételére, újabb jöve-

delmi források takasztására természetesen nem gondol senki. Nem egyszer mutattuk ki az egy és más üzem körében tapasztalt helytelen gazdálkodást tárgyilagossá, az üzemekre vonatkozó adatok alapján, de ezzel szemben csak *kapkodást* láttunk, amellyel vezető körök ezeknek a hibáknak a kútforrását majd a várósi gazdálkodáson kívül álló szénbányákban, majd pedig az üzemi vezetők egyéniségeiben kívánja megtalálni.

A gazdaságpolitikai párt álláspontja mindezekkel szemben az, hogy a főváros közgyűlése nem ratifikálhat olyan megállapodást, amelynek terhei a polgárság teljesítőképességének határain túlmennének. Miután a többségi párt a városi uralmat teljesen kisajátítja, *viselnie kell teljesen a felelősséget is*. Az ő feladatuk, hogy akkor, mikor a külföldi kölcsönre vonatkozó megállapodást ratifikálás végett a közgyűlés elé viszi, egyben *konkrét tervet* is terjesszenek elő ezen terhek miként való fedezetét illetőleg. Ez a tervet azonban nem állhat egyszerűen abból, hogy a polgárságra háríttassék a teher, mert az ezt el nem bírja, súlya alatt összeroppanna.

Kell tehát, hogy a terhek javarésze *proaurum* jövedelmi forrásokból nyerjen fedezetet. A tárgyalóbizottság eszerint Párisban csak *oly terheket vállalhat, amelyek fedezéséről ilyen módon háttérbe vonódni.*